

Zondag 1 vraag en antwoord 1 en 2

Zingen: *Psalm 119:25 en 38*

Schriftlezing: *Job 19*

Zingen: *Psalm 56:2, 4 en 5*

Zingen: *Psalm 73:13*

Zingen: *Psalm 73:14*

Gemeente, in het u voorgelezen hoofdstuk vinden we Job te midden van de diepste beproevingen en verdrukkingen. Bittere en smartelijke slagen waren hem toegebracht. Zijn goederen, vee en bovenal zijn kinderen waren hem afgenomen. Zijn vrouw had hem wegens al deze diepe beproevingen verlaten. De Heere had tot nu toe gezwegen en zijn vrienden overlaadden hem met de bitterste verwijten. Job mocht echter de vertroosting ondervinden van de dichter in Psalm 33: 'In de grootste smarten; blijven onze harten; in den HEERE gerust.' Hij mocht de diepste en schoonste belijdenis doen te midden van al deze smartelijke en moeilijke omstandigheden: 'Ik weet: mijn Verlosser leeft.' Deze belijdenis vinden we ook verwoord in de eerste Zondagsafdeling die we willen overdenken.

Vr.1. *Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?*

Antw. *Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en also bewaart, dat zonder den wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet; waarom Hij mij ook door Zijn Heiligen Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.*

Vr.2. *Hoeveel stukken zijn u nodig te weten, opdat gij in dezen troost zaliglijk leven en sterven moogt?*

Antw. *Drie stukken. Ten eerste, hoe groot mijn zonden en ellende zijn. Ten andere, hoe ik van al mijn zonden en ellende verlost worde. En ten derde, hoe ik Gode voor zulke verlossing zal dankbaar zijn.*

We staan stil bij: **De troost van de christen.**

1. De genadige verbinding;
2. De volkomen verlossing;
3. De gedurige oefening;
4. De rechte beleving.

1. De genadige verbinding

De belijdenis is ontstaan in een tijd van vervolging. Juist als er vervolging en verdrukking is, wordt men te meer geroepen tot verantwoording. Bijzonder in zo'n tijd belijdt de Kerk helder en klaar in geschrift, maar ook in woord en daad, wat haar beweegt. Luther zong: 'Delf vrouw en kinderen 't graf; neem goed en bloed ons af; het brengt u geen gewin; wij gaan ten hemel in; en erven koninkrijken!' Dit was toen de praktijk. Vandaar de inzet van de Heidelbergse Catechismus met deze indringende vraag: 'Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?' Het antwoord op deze indringende vraag is een zeer Schriftuurlijk en veelomvattend antwoord. De uitwerking van dit antwoord is ten diepste samengevat in de overige 51 Zondagen. Op een aantal opvallende en duidelijke zaken wil ik u wijzen.

Het eerste wat opvalt is dat de vraag en het antwoord zo direct en strikt persoonlijk zijn. Wellicht zegt of denkt u dat veel mensen maar troosteloos door het leven gaan. Of dat veel mensen met een valse en ongegronde troost naar de nimmer eindigende eeuwigheid reizen. De vraag is echter: 'Wat is úw enige troost?'

Het tweede is dat dit ons direct bepaalt bij onze ellendige omstandigheden. Wij zijn nakomelingen van Adam en leven buiten het paradijs. Vóór de val in het paradijs behoeften wij geen troost. Er waren immers geen bittere gevolgen van de zonde, omdat er geen zonde bedreven was. Er was geen moeite, ziekte of dood. Door de zondeval zijn wij in allerlei moeite en zorgen terechtgekomen. Wij zijn onze Schepper kwijt. Wij hebben ons scheppingsbeeld verloren en zijn dienstbaar geworden aan de satan. Wij hebben nu troost nodig in allerlei levensomstandigheden. Ja, in geestelijke zin gaan wij als ongetroosten over de aarde. Onze toestand is zelfs zó ernstig dat wij dit van nature niet gevoelen.

Een derde zaak waarvoor ik aandacht wil vragen, is dat deze vraag niet alleen geldt voor oude en zieke mensen, maar dat deze vraag voor iedere hoorder geldt, jong en oud, klein en groot. Ten diepste zijn wij in het licht van de eeuwigheid allen even oud.

Het vierde wat opvalt is dat er niet alleen gevraagd wordt wat uw troost is bij het sterven, maar ook tijdens het leven. Wij zijn geschapen om voor de HEERE te leven. Hij heeft recht op ons vanaf ons prilste begin. Het gaat er in het oprechte geloof niet alleen om of wij zalig sterven, maar ook of wij voor Hem leven naar al Zijn geboden en inzettingen. Wij moeten iets kennen van de dichter, als hij belijdt:

Wien heb ik nevens U omhoog;
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog;
Op aarde nevens U toch lusten?

Het vijfde wat in deze vraag aandacht verdient, is dat het hier om een bijzondere troost gaat. Er wordt namelijk gevraagd: 'Wat is uw éنية troost?'

Er zijn bepaalde vertroostingën die dierbaar zijn. De troost van een ouder, van een man of vrouw, van een bekende enzovoort, maar deze troost is dieper en reikt verder. Als alle andere vertroostingën tekortschieten en ontoereikend blijken te zijn, welke vertroosting blijft er dan nog voor ons over? Alle andere vertroostingën hebben geen waarde voor de eeuwigheid. Er is veel verdriet op aarde en er worden heel wat tranen geschreid in ziekenhuizen of bij geopende graven. Wat zijn er na de val een distels en doornen die zo smartelijk verwonden. Hier wordt gesproken over de enige troost. Die troost doet roemen in de verdrukkingen en geeft psalmen te zingen in de nacht. Die vertroosting doet met David belijden:

Hij kan en wil en zal in nood,
Zelfs bij het naderen van den dood,
Volkomen uitkomst geven.

Het kan zijn dat wij voor dit tijdelijk leven veel moeten missen en aardse zaken ons ontbreken, maar dat wij tóch getroost mogen leven en sterven.

In antwoord 1 van de Heidelbergse Catechismus vindt u de belijdenis van de christen. Dan zijn wij door Geest en Woord getrokken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Dan kennen we iets van het nieuwe leven. Dan wandelen wij niet meer op de brede weg naar het verderf, maar op de smalle weg ten leven. Dan spreken wij een taal die de wereld niet kent en verstaat. Dan kennen wij dus een andere droefheid én een andere troost. Onze tranen zijn dan niet de tranen van Ezau of Achab. Onze vertroosting is dan ook een andere.

Deze vertroosting heeft betekenis voor lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid. Ze rust in de verkiezende liefde van de Vader. Ze belijdt de verlossende liefde van de Zoon en ze roemt door de toepassende werking van de Heilige Geest de vrije genade Gods als grond der zaligheid. Dan wordt iets gekend van de genadige verbinding als Adamskind met Christus Jezus, de tweede Adam. Dan zijn we verenigd met Hem door het oprechte geloof. Dan verstaan we de eis van Gods wet, de doorleving van onze zonden en schuld. Maar dan kennen we onder de bediening der verzoening, onder de prediking van het Evangelie, ook de toevluchtneming door het geloof tot Hem, de hoogste Profeet en Leraar, de enige Hogepriester en de eeuwige Koning. Er is dan niet alleen de kennis en belijdenis van onze zonden en schuld, maar door de prediking van het Evangelie is er ook enig vertrouwen in het hart, gewerkt door de Heilige Geest, in de kracht van Zijn reddende liefde en verlossende gerechtigheid. Dan komen wij tot Hem op grond van de nodiging van het Evangelie, door de kracht van de Geest, in de gestalte van een verloren zondaar.

Zó moeten wij komen, al is het geloof zwak en bestreden. Wanneer dit geloof oprecht is, wordt het geoefend in het spreken Gods, door Zijn Woord en in een volkomen Borg en Middelaar. Dan is de overwinning zeker en gewis.

2. De volkomen verlossing

De gelovige belijdt dat hij niet meer voor eigen rekening staat, maar verbonden is aan Christus Jezus. Hij is het Die ons Zijne vriendschap biedt. Hij handelt nooit met ons naar onze zonden. Hij is de getrouwe Borg en Zaligmaker. Hij is getrouw aan de Vader, getrouw aan Zijn opdracht en daarbij tevens getrouw aan de Zijnen tot in de dood van het kruis.

De verlossing ligt vooral gefundeerd in de bloedstorting van Christus. Zijn dierbaar bloed predikt de voldoening aan het recht van God. Immers, zonder bloedstorting kon er geen vergeving plaatsvinden. Zijn bloed reinigt van alle zonden. Het bloed predikt de zekerheid van Zijn dood. Hij heeft het vonnis dat de Zijnen verdiend hadden, ondergaan. Daarin klinkt het: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.'

Het bloed predikt ook de zekerheid van Zijn dood. Er is betaald. Er is voldaan. Door het geloof krijgt de zondaar deel aan Zijn offer en de dure prijs die betaald is door Zijn bitter lijden en sterven.

Daarom klinkt hier de belijdenis van de oprecht gelovige: 'Voor al mijn zonden volkomen betaald.' Hij wordt als zondaar zalig, als goddeloze gerechtvaardigd, als vijand met God verzoend.

De oorzaak van deze verzoening is niet gelegen in onze tranen, zij is niet vanwege enige verdienste in onze werken, integendeel. Rechte ontdekking brengt ons niet verder dan de belijdenis: 'Mijn zonden!' Waar bestaat deze zondelast uit? Uit zonden van bedrijf, dat zijn zonden die wij in de dadelijkheid zelf doen. Maar ook uit zonden van nalatigheid, dat wil zeggen: wij zijn niet getrouw geweest. We hadden moeten spreken en hebben dit niet gedaan. We hadden moeten waarschuwen en hebben dit nagelaten. Het zijn zonden in onze werken, onze woorden en onze gedachten. Het zijn zonden tegen de Wet en tegen het Evangelie.

Weet u wat de ergste zonde is? Dat is de zonde van het ongeloof, de voedingsader, de aorta van alle andere zonden. Het is de eerste en de ergste zonde, die ook na ontvangen genade de oprechte zo menigmaal kwelt.

Weet u wat de smartelijkste zonden zijn? Dat zijn de zonden ná ontvangen genade. Wanneer de HEERE in ons leven komt en werkt, begeren wij naar al Zijn geboden oprecht te leven. Dit is ons hartelijk voornemen en wij menen dat het ons nog wel lukt ook. Echter, de praktijk maakt ons duidelijk dat wij daartoe onbekwaam zijn en blijven. Wij zijn niet in staat om voor Hem te leven zoals Hij dit waardig is. Dat is een smartelijke ondervinding. Vandaar dat de oprechte nooit boven de wereldling uit kan komen. Hoewel hij zo veel van de HEERE ontvangen heeft, struikelt hij nog dagelijks in vele.

Welnu, al deze zonden zijn niet weg te werken, ook niet weg te wenen, maar ze moeten verzoend worden. Dit gebeurt door de oefening van het oprechte geloof. Het minste en zwakste geloof deelt in deze verzoening. Wij worden immers door het geloof gerechtvaardigd. Toen de bloedvloeiende vrouw het

gelovig voornemen had om tot Christus te gaan, in de zekere wetenschap dat alleen al de aanraking van de zoom van Zijn kleed genezing zou geven, kreeg zij deze genezing ook. Al kwam zij bevende, zij werd verlost. Er ging kracht van Hem uit en zij voelde dat zij genezen was. De uitgaande of toevluchtnemende daad des geloofs is hierin duidelijk getekend en deze is onmisbaar tot zaligheid.

De belijdenis zegt verder in de verwoording van de verlossing: ‘En mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft.’ Hier is duidelijk dat de heerschappij doorbroken is.

Heerst die in mij niet meer;
Dan leef ik tot Uw eer;
Van grote zonden vrij. (Ps. 19)

Helaas blijft u als arme zondaar struikelen en vallen. Dit smart u echter en dat is er een bewijs van dat de heerschappij des duivels doorbroken is. Door allerlei aanvechtingen, door de kracht van de overblijvende zonde en zwakheid, leeft de arme zondaar niet altijd uit deze verlossing, maar mag hij wel ervaren dat in Christus deze verlossing volkomen is.

De Heere bewaart de Zijnen ook bij deze verworven verlossing. Hij is immers een volkomen Borg en Middelaar. Hij is niet alleen hun hoogste Profeet, Die hen onderwijst in de weg der Waarheid. Hij is ook hun enige Hogepriester, Die hen door Zijn offer verlost, voorbede doet en verzoening voor hen eist. Hij is ook hun eeuwige Koning, Die de Zijnen bij de verworven verlossing bewaart. Hij laat niet varen het werk dat Zijn hand begonnen is. Stelt u zich voor dat de Heere het volk Israël alleen uit Egypte verlost had en hen daarna losgelaten had, wat zou er van hen terechtgekomen zijn? Zij zouden omgebracht zijn door de Egyptenaren of in de woestijn zijn omgekomen. De Heere heeft hen echter trouwelijk geleid. Hij is vóór hen uitgegaan, des daags met de wolkkolom en des nachts met de vuurkolom. Hij gaf brood uit de hemel en water uit de steenrots en ondersteunde Mozes op de berg, tijdens de strijd. Hij zorgde voor de uittocht, voor de doortocht en voor de intocht. Als Hij David niet had bewaard, Jozef niet had ondersteund en Asaf geen genade had bewezen bij de verdere voortgang, dan waren zij omgekomen.

Zeker, het gaat wel door diepe wegen. Asaf vroeg: ‘Zou Hij Zijn barmhertigheden door toorn hebben toegesloten?’ Hij klaagt: ‘Mijne straffing is er alle morgens’ (Ps. 73). Alle dingen moeten medewerken ten goede, degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Alle dingen dienen tot hun zaligheid. Gods openbaring door Geest en Woord, maar ook Zijn verberging ten tijde van verdrukking en beproeving. De spot van de vijand doet David in de nacht ’s HEEREN lof zingen.

3. De gedurige oefening

‘Hij verzekert mij van het eeuwige leven’, zo belijdt de opsteller van dit schone belijdenisgeschrift. Rome en de remonstranten ontkenen dat de gelovige aan deze zijde van het graf wetenschap kon hebben en verzekerd kon zijn van zijn of haar verlossing. Deze zekerheid zou immers, naar hun mening, maar zorgeloosheid en goddeloosheid in de hand werken. Als iemand zekerheid zou hebben van zijn eeuwige zaligheid, dan zou dit naar hun gevoelen geen positieve uitwerking hebben in het godsdienstig leven.

Dit is natuurlijk een dwaze en onbijbelse gedachte van Rome en de remonstranten. Zij geven er hierdoor duidelijk blijk van dat zij niet begrepen hebben dat het ware werk des geloofs een liefdedienst is. Wanneer de Heere ons door Zijn Geest en Woord leert en leidt, dan is het onze hartelijke begeerte om voor Hem te leven. De zekerheid des geloofs werkt dan geen zorgeloosheid, noch goddeloosheid, maar juist diepe verootmoediging en verwondering. Deze zekerheid werkt een oprecht verlangen om naar al Zijn geboden de overige tijd van het leven te wandelen.

Het is echter wel menigmaal een aangevochten en bestreden geloofszekerheid. De oprechte kent de gedurige smeking om helderheid. Hij vraagt voortdurend om nadere onderwijzing en versterking. Daartoe geeft de HEERE de bediening van Zijn Woord en de heilige Sacramenten. Op deze wijze wil Hij de harten van Zijn kinderen meer en meer versterken en vertroosten.

De zekerheid wordt door de gelovige ervaren in het Woord en het werk van God. De Heilige Geest verlicht de zondaar en toont hem de vastheid van het Woord, de rijkdom van het verbond, de kracht van het bloed van de Zone Gods. Ja, de almacht en de gewilligheid van Hem tot verlossing en zaligheid worden gezien in het Evangelie van vrije genade. Dit is vast en zeker. Hier ligt de bron van de zekerheid voor de arme en bestreden zondaar.

Zo ging de bloedvloeiende vrouw uit, gehoord hebbende van Jezus, zodanig dat zij kracht genoeg zag in de zoom van Zijn kleed. Hier hebt u de uitgaande of toevluchtnemende daad van het geloof. Ze heeft écht gehoord. Ze kwam immers tot de conclusie dat Jezus machtig was om haar te helpen. De aanraking van de zoom van Zijn kleed was voldoende. Haar overweging werd gekenmerkt door zekerheid. Ze zei immers: ‘Dan zal ik gezond worden.’

Door die zekerheid bleef de blinde Bartimeüs roepen. Hij riep, ondanks de tegensprekers, zo veel te meer. Een vaste overtuiging van de almacht en de gewilligheid van de Zone Davids deed hem blijvend roepen.

De oprecht gelovige begeert verzoening voor de schuld en verlossing van de heerschappij van de zonde. Hij wil oprecht voor de Heere leven, naar al Zijn inzettingen en geboden.

Deze begeerte om voor de Heere te leven ontstaat niet uit vrees voor straf. Dat is immers een slaafse vrees. Ook niet uit een begeerte tot loon. Dan zijn we

niet meer dan een loondienaar. Maar het is een zaak van het hart en liefdewerk voor ons geworden. Er is daarom een voortdurende strijd om de zekerheid in Hem te mogen verstaan en een gedurig vragen om de heiligmakende kracht uit Hem te mogen ontvangen.

4. De rechte beleving

Hoe komen wij tot deze weldaden van vergeving en heiliging in Christus? Daar is een bepaalde weg aan verbonden. Een weg waarvoor wij ons gehele leven nodig hebben.

Er is een aantal kenmerken die tot tekenen zijn of wij op deze rechte, Godeverheerlijkende en zielzaligende weg wandelen. Het is van het allergrootste belang dat wij onszelf gedurig onderzoeken of wij wel iets kennen van het oprechte geloof. Dit is een Bijbelse opdracht. Het gaat om de leer van de drie stukken, van de twee wegen en van de ene Naam gegeven onder de hemel tot zaligheid. Elke bekering, hoe de HEERE onze weg ook leidt, op welke leeftijd we tot God bekeerd worden en onder welke omstandigheden, kenmerkt zich door deze drie kernzaken die telkens terugkomen. Wij vinden deze drie kernzaken verwoord in het antwoord van vraag 2. Deze drie kernzaken worden in het vervolg van de Heidelbergse Catechismus uitgebreid uitgewerkt, zodat wij hier nu kort bij zullen stilstaan.

Het ware leven kent benauwdheid en dit in onderscheiden mate. Er kan sprake zijn van benauwdheid, zelfs grote benauwdheid, zonder oprechte bekering. Zie de belijdenis van Kaïn: 'Mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde', of de benauwdheid van Farao: 'Ik heb gezondigd; de HEERE is rechtvaardig', maar verder is het nimmer gekomen. Er is dan alleen maar sprake van een zekere schuldovertuiging uit vrees voor straf of om het oordeel te ontgaan, maar van de bitterheid van de zonde als een daad tegen een goeddoend God wordt niets verstaan en doorleefd.

Ware bekering gaat uiteraard niet zonder de rechte schuldbeleving. Het zaligmakend werk van de Heilige Geest kent als kenmerk de overtuiging van zonde, in het bijzonder de zonde van het ongeloof ten aanzien van Christus (Joh. 16). Velen zijn er die het eerste stuk overslaan en direct bij de vergeving terechtkomen. Christus tekent hen in de gelijkenis van de zaaier als het zaad dat valt op de steenachtige plaatsen. Zij zijn terstond verblijd. Met blijdschap nemen zij het Evangelie aan, maar zij hebben geen wortel in zichzelf en worden terstond geërgerd als verdrukking en vervolging komen.

Weer anderen bouwen op hun goede werken en gerechtigheden. Zij leven met de wet en menen gehoorzaam te zijn aan de wet. Nimmer werd de volmaakte eis van Gods wet door de Geest op hun hart gebonden. Zij hebben nooit begrepen dat God niet alleen oordeelt over onze werken en woorden, maar ook over onze gedachten en begeerten. Nooit zagen zij de diepe verdorvenheid van hun hart en nooit beleefden ze de afkomst uit Adam. Het eerste en het tweede

stuk wordt overgeslagen, maar dan zijn we niet op weg naar het hemelse Sion, al belijden we met de rijke jongeling: ‘Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jeugd af aan.’

Ware bekering kent deze drie kernzaken van ellende, verlossing en dankbaarheid. De weg kan onderscheiden zijn. De mate en diepgang van de beleving eveneens, maar iets van deze drie kernzaken wordt ervaren en ondervonden in elke door God gewerkte bekering.

Er is geen sprake van drie tijdperken. Het is dus niet zo dat we eerst een tijdje ellendekennis hebben, dan een tijd de verlossing en ten slotte een periode van dankbaarheid.

Het is een gedurig proces, waarbij deze drie kernzaken meer en meer verstaan en doorleefd worden. God schiet in de weg van de ware bekering de pijl af, die u als zondaar treft in het hart. Deze pijl is gedoopt in de liefde Gods. Daaruit ontstaat de droefheid naar God en schaamte voor de Heere, een hartelijk leedwezen omdat ik God door mijn zonden vertoornd heb. Dit is immers een liefdevrucht. Ware droefheid gaat nooit buiten deze liefde om.

De blijdschap ontstaat door de verkondiging van het heilig Evangelie. Christus wordt gezien in Zijn noodzakelijkheid, dierbaarheid en gepastheid. Hij wordt gekend in Zijn Namen, ambten, naturen, weldaden en eigenschappen. Wanneer ik zie op mijzelf, mijn afkomst, mijn verdorven natuur en anderzijds op de eis van Gods wet, dan is het onmogelijk om ooit zalig te worden. Wanneer de Heilige Geest de kracht van dit Evangelie bekendmaakt en de uitnemendheid van Christus aan het hart verklaart, dan is het echter onmogelijk om verloren te gaan.

De doorleving van de kracht van het Evangelie, de liefde Gods tot de zondaar om Christus' wil, wekt wederliefde op. Dit geeft een innige en hartelijke begeerte om voor Hem te leven naar al Zijn geboden en inzettingen. Zo begeerde Hizkia al zoetjes voort te gaan. Zo zong Zacharias: ‘Dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vreze, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen onzes levens.’ Zo boog David: ‘Wat zal ik de HEERE vergelden voor al Zijn weldaden aan mij bewezen?’ Juist in de weg van heiligmaking leren wij verstaan wat de apostel Paulus belijdt in de Romeinenbrief: ‘Want het goede dat ik wil, doe ik niet; en het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik’ (Rom. 7:19). Zo wordt Christus en Zijn bloed meer en meer gepast en noodzakelijk.

In zo'n weg leren wij echter tot hinken en tot zinken elk ogenblik gereed te zijn en gaan wij des te beter de noodzakelijkheid van Christus verstaan. Hij is een volkomen Borg. Zonder Zijn rechtvaardigend bloed kunnen wij voor God niet bestaan. Zonder Zijn heiligende genade zullen wij nooit de HEERE kunnen zien. Dit alles werkt een hartelijke belijdenis, zoals Asaf die bezong in Psalm 73 en die wij ook eerst gaan zingen:

Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.
Bezwijkt dan ooit, in bitt're smart,
Of bangen nood, mijn vlees en hart,
Zo zult Gij zijn voor mijn gemoed
Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.

Gemeente, de leer van vrije genade maakt geen zorgeloze en goddeloze mensen. Deze leer *maakt* ons dit immers niet, wij *zijn* van nature al zorgeloos en goddeloos. Wij worden zo geboren. De HEERE waarschuwt dan ook de gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaría. De vraag voor eenieder onzer is: 'Welke troost hebben wij?'

Misschien hebt u geen enkele behoefte aan troost. U zegt: 'Ik heb alles.' Is dit waar? Bedenk dat u straks de wereld moet verlaten en alles moet loslaten en achterlaten. Job sprak: 'Naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen, en naakt zal ik daarheen wederkeren' (Job 1:21).

Toen de rijke man stierf, werd hij voor eeuwig arm. Goed doet immers geen nut ten dage van de verbolgenheid, maar de gerechtigheid redt alleen van de dood. U zegt: 'Ik mis alles.' Meent u dit echt? Zijn we werkelijk een alles missend zondaar aan de troon der genade? Vaak wordt dit zo gemakkelijk gezegd, zonder dat er een levende smart in ons hart is. Heimelijk verschuilen wij ons achter allerlei schoonklinkende redenen. Mag ik u eens vragen: Hebt u een binnenkamer? Kent u een gedurige verzuchting aan de troon der genade? Is het u tot schuld en smart dat u alles mist? Drijft het u uit en gevoelt u de noodzaak van de hemelse Medicijnmeester, Die alleen behouden en redden kan voor lichaam en ziel?

Welke weg bewandelen wij? Let u op de Bijbelse merktekenen? Zo velen wandelen op de brede weg des verderfs. De merktekenen op deze weg zijn: eigen eer, wereldliefde, ijdele genietingen. De metgezellen en raadgevers zijn dienaars van de satan. Het einde echter van deze weg zal een eeuwige ondergang zijn. Wat erg zal dat zijn wanneer wij onder het Evangelie van vrije genade geleefd hebben. Wij behoren toch tot degenen die onder de vermaning van de Wet en de nodiging van het Evangelie verkeerd hebben.

Anderen reizen op de brede weg des verderfs en klemmen zich vast aan hun merktekenen van een voorbeeldige levenswandel, een oppervlakkige godsdienst, zonder waarheid in het hart. Zij zijn toch niet zo slecht als deze of gene openbare zondaar. Er zijn er duizenden erger dan zij.

Straks zal er een gesloten poort zijn. Hoe voorbeeldig was de wandel van de dwaze maagden, maar zij kwamen ten slotte buiten te staan.

Zie, nog gaat de roep van het Woord tot u uit: 'Dit is de weg, wandelt in den-zelven' (Jes. 30:21).

Geen oppervlakkige, godsdienstige overtuiging zij uw deel, maar sta toch naar

waarheid in uw binnenste. Geen vanzelfsprekendheid van behouden worden zij in uw hart. Zalig worden is immers een groot wonder. Wanneer u uw zonde en schuld leert zien, uw afkomst, uw natuur, uw overblijvende zonde en zwakheid, dan zal het wonder van vrije genade steeds meer bewonderd worden.

Wanneer is het nu waarheid in ons hart? Dan is er sprake van een drietal kenmerken: ellende, verlossing en dankbaarheid. O, de wegen kunnen zo onderscheiden zijn. De HEERE is aan ons geen rekenschap verschuldigd. Mag Hij niet met het Zijne doen wat Hij wil? Hij laat Zich door u of mij geen paal of perk stellen. Hij kan komen met de stormwind van Zijn toorn, maar ook in het suizen van een zachte stilte. Hij kan ons van jongs af leiden en leren – en dat is een groot wonder. Hij kan ons ook op latere leeftijd te sterk worden. Duidelijk is dat de drie kernzaken telkens weer terugkomen en dieper doorleefd worden. Dit zijn de hemelse onderwijzingen die de Heere leert. Wij weten niet wat zonde is, maar Hij gaat ons leren hoe groot onze zonde en ellende zijn. Eerst de zonde. Dit is de bron en daaruit komt de ellende voort. Wij hebben het licht van het Woord en de werking van de Geest nodig om de diepte en de kracht van de zonde recht te leren kennen en ons boos en zondig bestaan te leren belijden. Echter, ook het werk der verlossing is voor ons natuurlijk bestaan een verborgenheid. De onderwijzing van het Woord en de werking van de Geest moeten ons het heilgeheim doen verstaan van de verzoening door de voldoening van Christus Jezus.

Het leven der dankbaarheid is eveneens een verborgenheid voor ons. Wij denken dat we nu voor Hem zullen leven, maar onze onbekeerlijkheid en hardigheid van hart leren we juist dán pas verstaan. In deze weg leren we niet alleen benauwdheid, maar ook droefenis kennen.

Benauwdheid kan nog alleen om onszelf gaan, maar bij droefenis is er sprake van liefde en van het werk van de Heilige Geest. Deze drie zaken komen telkens terug. Na de innige begeerte om uit dankbaarheid voor de Heere te leven, komt de inleving van de ellende weer.

Na de verootmoediging voor God vanwege onze zonde, is daar weer de verwondering over Zijn genade. Zo reist de arme pelgrim naar Sion. De zonde is bij tijden en ogenblikken dan onze grootste smart. Maar bij de inleving van deze smart is er ook overgave aan en vertrouwen in Hem, Christus Jezus, de Zaligmaker van zondaren.

Zo is de gehele levenstijd van de arme zondaar een levensstrijd. Alle dingen moeten echter medewerken ten goede, degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.

Bent u nog vreemdeling van deze zaken? Deze eeuwige, vaste, goddelijke vertroosting wordt u nog gepredikt in het Evangelie. Ze wordt nog om niet geschonken aan verloren, vloekwaardige zondaren.

En u, arme zondaar, die iets kent van deze strijd en nu nog worstelt met de

schuld en de smet van de zonde, u gaat nu nog gebogen onder de last van de bittere gevolgen dezer zonden. Maar straks mag u bevrijd zijn van de bittere gevolgen der zonde, bevrijd van de schuld en de smet van de zonden zelf. Ja, de toekomst van allen die de Heere in waarheid vrezen is: bevrijd te zijn van zichzelf en te geraken tot de voorgestelde volkomenheid in Hem.
Amen.